

پروژه را می‌بندید، این قرارداد با یک عدد و رقمی بسته می‌شود که در زمان شروع پروژه کاملاً منطقی است ولی هر چه قدر جلوتر می‌رویم، به خاطر مسائل اقتصادی می‌بینیم که این عدد و رقم کم‌کم دارد وارد فاز ضرر می‌شود تا این که بخواهد یک تیم را به صورت منسجم نگاه دارد. یکی دیگر از عواملی که متأسفانه ما در تولید پروژه خودمان هم با آن روبه‌رو بودیم، مهاجرت نیروهای حرفه‌ای است. نیروهای حرفه‌ای به خاطر این که بازار انیمیشن را در ایران خیلی خوب نمی‌بینند ترجیح می‌دهند که مهاجرت کنند یا این که در ایران بمانند و به صورت فریلنسر با کمپانی‌های خارجی کار کنند، ترجیح‌شان کار کردن با خارجی‌هاست تا داخلی‌ها.

### فکر می‌کنید «ساعت جادویی» با چه باز خوردی در جشنواره مواجه باشد؟

«ساعت جادویی» یک واقعه تاریخی را با تصویری جذاب به نمایش می‌گذارد، مانند یک کلاس درس تاریخ جذاب، به یک کلاس درس تاریخ حوصله‌سرب.

اگر مخاطب دنبال تفریح نباشد، یعنی دنبال صحنه‌های مثلاً تعقیب و گریز و شوخی‌ها و این‌طور تصاویر نباشد و دوست داشته باشد که یک روایت تاریخی مستند را تماشا کند و این سبک را بپسندد، به نظرم ارتباط خیلی خوبی با آن می‌گیرد. ولی اگر نه، به سینما یا به انیمیشن فقط به دید یک تفریح نگاه کند، فکر می‌کنم که خیلی باب طبعش نباشد.

### البته بهترین حالت برای یک فیلمساز این است که ایده‌های خود را خیلی ریز، در دل همان به قول شما تفریحات بگنجانند تا هم مخاطبش را حفظ کرده باشد و هم آیدئولوژی خودش را.

کاملاً درست است، بله. من به این مسئله به دید یک چالش نگاه می‌کنم. این چالشی است که با یکی دو تا پروژه ساختن حل نمی‌شود و نیازمند یک تفکر جمعی و یک نگاه جدید در سینما ایران است که مخاطب را به سمتی ببریم که بتواند تفکیک کند که چه پروژه‌ای را می‌خواهم نگاه کنم و با چه نگاهی می‌خواهم آن را تحلیل کنم. به نظرم هنوز یک مقدار با این نگاه درست فرهنگی فاصله داریم.

### حرف آخر؟

من حرفی که فیلم‌مان بیسان می‌کند را دوست دارم مجدداً بگویم. مادر فرهنگ خودمان خیلی زیبایی و جذابیت داریم. به نظر من این جذابیت‌ها باید به تصویر کشیده شود و خوب هم باید به تصویر کشیده شود و تولیدات داخلی‌مان آن قدر روی بخش فرهنگ غنی خودمان تمرکز داشته باشند تا مخاطب امروز، در کنار تماشای تولیدات خارجی، متوجه جذابیت‌ها و فرهنگ غنی‌مان باشد.



محمدعلی بصیری نیسک،  
کارگردان انیمیشن  
ساعت جادویی:

## هویت ایرانی را به کودکان امروز یادآوری می‌کنیم

ندا روزه

شغل خانوادگی‌شان نمدمالی بوده و رونق داشته و از طرفی مصادف با زمانی است که حاکمیت تلاش داشته تا نوع پوشش مردم را تغییر دهد و کلاه‌شاپو را جایگزین کلاه نمدی کند. قیام گوهرشاد نیز چاشنی این قسمت داستان شده و به تصویر کشیده می‌شود و او شاهد صحنه‌هایی از فشار حاکمیت و اعتراض مردم و آن اتفاق تلخی که در آن ایام پیش آمد، می‌شود. بعد از این ماجراها پسر بچه به زمان حال برمی‌گردد و حالا که گذشته پدربزرگ و شغل پدری خودش را دیده، به پدربزرگ کمک می‌کند تا شغل خانوادگی‌شان را رونق دهند.

### به طور کلی تمایز دارد که در زمینه فرهنگ‌های ایرانی کار کنید، یا قصدتان این بوده که با ساخت «ساعت جادویی»، این مضمون را هم تجربه کنید؟

بله تمایز بیشتر به کار در زمینه فرهنگ‌های ایرانی است و تلاش می‌کنم تا هویت و ارزش‌های ایرانی هم به کودکان امروزی نشان دهم. اکثراً کارهایی که تولید می‌شود تقریباً الگوبرداری‌های درست یا نادرستی است که از غرب برداشته می‌شود. ما نیاز داریم که در محتوایی که تولید می‌کنیم، جذابیت‌های فرهنگی‌مان را به کودکان امروز یادآوری کنیم.

### انیمیشن‌سازی در ایران با چه چالش‌هایی همراه است؟

انیمیشن‌سازی در ایران خیلی سخت است. یکی این که به صورت کلی پروسه تولید یک انیمیشن بسیار طولانی است. مثلاً حداقل زمانی که می‌شود صرف تولید یک انیمیشن سینمایی کرد، دو سال است، ولی اگر بخواهیم یک زمان طبیعی‌تری را در نظر بگیریم، ممکن است ۳ تا ۴ سال طول بکشد و خوب در ایران این طوری است که وقتی شما قرارداد یک

انیمیشن ساعت جادویی پیش تر با نام «سفر به تاریکی» در جشنواره فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان در بخش ویژه توانست جایزه گوهرشاد را دریافت کند. بعدها و به هنگام اکران در جشنواره فجر نام پروژه تغییر کرد و با نام «ساعت جادویی» در جشنواره اکران می‌شود. روایت این فیلم در باره واقعه تاریخی مسجد گوهرشاد است که این واقعه در لابه‌لایه قصه اصلی اثر، گنجانده شده است. محمدعلی بصیری نیک کارگردان و محمد مهدی نخعی راد تهیه‌کننده این انیمیشن هستند. محمدعلی بصیری نیک در گفتگو با ماهنامه صبا درباره اکران این انیمیشن سخن گفته است که می‌خوانید.

### از «ساعت جادویی» بر ایمان بگوئید و دلیل انتخاب داستان و مضمون آن برای ساخت این انیمیشن؟

«ساعت جادویی» پروژه‌ای است که تقریباً ۵ سال پیش شروع شد، دو سال مرحله پیش تولید و سه سال تولید آن زمان برد. این انیمیشن با تکنیک سه‌بعدی اجرا شده و سه قطعه موزیکال دارد که این سه قطعه با تکنیک دوبعدی کار شده‌اند. «ساعت جادویی» روایتی است مرتبط با سبک زندگی، فرهنگ ایرانی و مشاغل که در زمان گذشته در جامعه ما خیلی مشهود بوده است. فرهنگ‌ها، خرده‌فرهنگ‌ها و مشاغل که در گذر زمان کم‌کم آن‌ها را از دست داده‌ایم و «ساعت جادویی» هویت ایرانی خودمان را به ما یادآوری می‌کند که ما چه چیزهای ارزشمندی داشته‌ایم که در گذر زمان از بین رفته یا به شکل‌های دیگری در جامعه دیده می‌شود. قصه یک پسر بچه امروزی است که توسط یک ساعت جادویی که از پدربزرگش هدیه گرفته، در زمان سفر می‌کند و به گذشته می‌رود. به زمان کودکی پدربزرگ خودش و دورانی که